

בש"פ 7248/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7248/16

לפני:
העורר:
כבוד השופט מ' מוז
פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המוחזוי בחיפה (כב'
השופט א' טובי) מיום 10.7.2016 בת"פ
12309-07-14

תאריך הישיבה: כ"ב באלו התשע"ו (25.9.2016)

בשם העורר:עו"ד בוריס שרמן

בשם המשיבה:עו"ד נגה בן סידי

החלטה

1. ערך על החלטת בית המשפט המוחזוי בחיפה (כב' השופט א' טובי) מיום 10.7.2016 בת"פ 12309-07-14 בגדירה הוואר בسنة תוקפו של צו הפיקוח והמעקב על העורר מכוח חוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות בגין התנשס"ו-2006 (להלן: חוק הגנה על הציבור או החוק).

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

2. ביום 13.1.1998 הורשע העורר, ליד 1973, על ידי בית המשפט המחוזי בחיפה באינוס קטינה בת פחות מ-16, שלא בהסכמה ובנווכחות אחרים, והושת עליו בין היתר עונש מאסר של 7 שנים לרצוי בפועל. ביום 28.12.2000 דחה בית המשפט העליון ערעורו על ההרשעה ועל חומרת העונש.

3. ביום 6.10.2006, בסמוך לפניה סיום ריצוי עונש המאסר שהוטל על העורר, נכנס לתקופו חוק הגנה על הציבור. לאחר סיום מאסרו נערכה לעורר הערכת מסוכנות שבנה נקבע כי הוא בעל רמת מסוכנות גבוהה לרוצדיביזם בעבירותו מין, וביום 10.6.2007 ביקשה המדינה להוציא צו פיקוח על העורר מכוח החוק למשך 5 שנים. בית המשפט המחוזי בחיפה הורה ביום 12.7.2007 על מנת צו פיקוח על העורר למשך 3 שנים, בהן יחולו על העורר איסור צricht סמים וחובה לשתף פעולה, להתייצב ולקיים מגישים עם קצין פיקוח במועדים ובתדריות שייקבעו על ידו. בתום תקופת זו בית המשפט נעתר לביקשת המדינה והאריך את צו הפיקוח בשנתיים נוספות, בהתבסס על קביעות המרכז להערכת מסוכנות לפיה לא חל שינוי חיובי במצבו של העורר. החלטה זו התבססה על הערכת מסוכנותו הקודמת (כמו גם על מידע אחר בעניינו, לרבות סיכום אשפוז פסיכיאטרי), מאחר שהעורר לא נעה לפניות החזרות והנסנות אליו להתייצב במרכז להערכת מסוכנות לביצוע הערכה עדכנית.

בתום חמישה השנים הללו, שהן התקופה המרבית לתקופו של צו פיקוח לפי סעיף 14(א) לחוק, ביקשה המדינה להוציא צו פיקוח חדש מכוח סעיף 14(ג) לחוק, המאפשר לבית המשפט להוציא צו פיקוח חדש אם נמצא "שרמת הסיכון שעבריין המין יבצע עבירה מין נוספת גבואה". ביום 31.1.2013 נעתר בית המשפט לביקשה והורה כי העורר יהיה נתון תחת פיקוח בהתאם התנאים למשך שנתיים נוספות מיום פקיעת הצו הקודם, תוך הסתמכות על הערכת מסוכנות עדכנית של המרכז להערכת מסוכנות בעניינו של העורר, ממנה עליה כי ישקפת ממנו מסוכנות מינית גבוהה. ביום 14.9.2014 הארכיב בית המשפט את תוקף צו הפיקוח על העורר בעקבות חוות דעת עדכנית נוספת של המרכז להערכת מסוכנות, לפיה מסוכנותו המינית של העורר עודנה גבוהה, אך קבוע שהציווילארך בשנה אחת בלבד נוכח חילוף הזמן מאז הורשע העורר ובהתחשב בכך שמאז לא ביצע עבירות מין נוספת. בתום שנה זו הארכיב בית המשפט את צו הפיקוח על העורר בשנה נוספת, עד ליום 10.7.2016, בהערכת מסוכנותו הקודמת, שכן העורר סירב לעבור הערכת מסוכנות נוספת.

4. ביום 10.7.2016 הורה בית המשפט המחוזי בחיפה על הארכת הצו בשנה נוספת, עד ליום 10.7.2017. החלטה זו היא מושая הערר שלפני.

בchalutto התייחס בית המשפט אל הurette מסוכנות האחרונה מיום 19.8.2014 שנערכה בעניינו של העורר, לפיה העורר איננו משפט פועלה באופן מלא עם גורמי האכיפה והפיקוח, מתאפיין בדפוסי חשיבה עברייניים, וחווה דחפים מיניים מגברים ובلتוי מבוקרים בעותות החרפאה פסיקטיב, ורמת מסוכנותו היא כאמור גבוהה. עוד ניתן בית המשפט את הדעת לחומרת העבירה בה הורשע העורר, וציין כי פרק הזמן הארוך שבו הוא נתון תחת פיקוח "אינו עומד לבדוק ואינו חזהת הכל", שהרי בבחינת התנהגות העורר במהלך תקופת הפיקוח, עולה כי הוא אינו משפט פעולה באופן מלא ועקבי ואף מסרב להתייצב להערכת מסוכנות עדכנית, באופן שמקשה לבחון את טענתו שמסוכנותו פחתה במידה המיתרת את הצורך בפיקוח עליו.

בית המשפט קבע כי הפיקוח על העורר איננו מכבד, שכן הוא מתחטא אך בשיתוף פעולה וקיים מגישים עם

עמוד 2

קצין הפיקוח, ואילו איסור השימוש בסמים ממילא מעוגן בחוק. לפיכך, "באיוזן הכלול בין זכותו של הנאשם להמשיך את שגרת חייו ללא כל מגבלה ונוכח פרק הזמן הארוך שהלך מאז השם בפיקוח בראשונה מחד גיסא, לבני המ██ונות הגבולהה הנש��פת ממנה, כפי שהוערכה על ידי המרכז להערכת מסוכנות, והתנהלותו במהלך תקופת ההחלטה האחורה בה נמנע משיתוף פעולה מלא עם קצין הפיקוח, דומה כי משקלו של האינטראס הציבורי גובר על זכותו של הנאשם". אף על פי כן, בית משפט קמא האריך את תחולת הצו בשנה אחת בלבד, ולא בשנתיים כפי בקשה המדינה, תוך שציג כי ככל שיתריצה העורר ויעמוד לבדיקה עדכנית להערכת מסוכנותו, יוכל לבקש עיון חוזר בהחלטה זו.

5. בערר שלפני טווען העורר כי מאחר שהלפו כ- 21 שנים מיום ביצוע עבירת המין היחידה בה הורשע, ובעשר השנים שהלפו מאז שחררו לא שב לבצע עבירות מין, נסתתרת הקביעה בהערכת מסוכנות כי רמת הסיכון הנש��פת ממנה לביצוע עבירות מין הינה גבוהה. העורר מטעים כי אין לזרוף עובדה זו לפיקוח עליו, שהרי בחמש השנים שבין ביצוע העבירה לבין ההכרעה בערעור לא היה נתון תחת תנאים מגבילים, וכן גם בחודשים שלאחר שחררו וטרם הוצאו צו ההחלטה הראשון בעניינו. כן נטען כי לא ניתן לשחזר כל הזמן שהלך מאז שחררו, הערכת מסוכנותו נותרת זהה, בעוד הממציאות מוכיחה כי הוא אינו שב לסورو. עוד נטען שהואיל ולבקשת המדינה להארכה הנוכחית של צו ההחלטה על העורר לא צופפה הערכת מסוכנות עדכנית שלו, בית המשפט לא היה רשאי להאריך את הצו. לבסוף נטען כי בעת הארץ צו פיקוח מעבר לתקופה של 5 שנים, על המדינה להציבו על שיקולים כבדי משקל, מעבר להערכת מסוכנות, להצדקת הפגיעה בזכויות היסוד של המפוקח, ועל משקלם להתעצם ככל שמתארכת תקופת ההחלטה. במקרה דנן, טווען העורר, המדינה לא עמדה בנטל האמור והארכת צו ההחלטה בעניינו אינה מידתית.

6. בדיון לפני חוזר בא כוח העורר על טיעונו שככתב הערר, תוך שהדגיש כי ביסוד החוק עומד עקרון במידתיות, וכי בית המשפט קמא לא התמודד בהחלטתו עם היבט של זכויות הפרט של העורר באיזון הנדרש. כן נטען כי בכל התקופה מאז ביצוע עבירת האינוס בה הורשע העורר, הוא לא חזר לבצע עבירות מין, וממילא הערכת מסוכנות, שייחסה לעורר מסוכנות גבוהה, כשלה במבחן הזמן. לבסוף נטען כי מסוכנות גבוהה היא תנאי סף אך לא תנאי מספק להצדקת הארץ צו ההחלטה מעבר ל- 5 שנים.

מנגד, ביקש בא כוח המדינה לדחות את הערר. הוטעם כי העורר הורשע בעבירות אינוס ברמת ברוטליות גבוהה ביותר, וכי מהתסקרים שנעשו בעבר בעניינו עולה כי נש��פת ממנה מסוכנות גבוהה. לכך יש להוסיף כי העורר אינו מודע למצבו וכי קיימים גם גורמי סיכון הנובעים מהפרעת אישיות ומחללה نفس, בגיןו הוא מאושפז בcpfיה מעת לעת. ולפיכך, בהעדר שניי ברמת מסוכנות, אין לגילג סיכון זה על הציבור. כן צוין, כי תנאי ההחלטה שהוטלו על העורר הם מינימליים בלבד ואינם מכבדים, וכי למרות כל האמור ואף שהעורר אינו משתף פעולה עם גורמי ההחלטה, בית המשפט האריך את הצו בשנה אחת בלבד. כן צוין, כי לאחר ביצוע עבירת האינוס הנדונה הורשע העורר פעמיים: בעבירות סמים, הפרת הוראה חוקית והפרעה לשוטר במילוי תפקידו (בשנת 2001), ובעבירה שוחד בגין הצעת שוחד לקצין ההחלטה (בשנת 2011). בא כוח המדינה גם הפנה לחוות דעת היחידה לפיקוח על עבריני מין בה מצוין מעשה מגונה שביצע העורר במלופת במהלך אחד מאשפוזיו. בנסיבות אלה נטען כי למשל התיאץ העורר לבדוק את מסוכנותו, חזקה עליו מסוכנותו נותרה גבוהה, ויש לדחות את ערכו.

דין והכרעה

עמוד 3

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

. 7. לאחר שבחןתי את טענות הצדדים ובהתחשב מכלול נסיבות העניין הגעת לכל מסקנה כי דין הערר להידחות.

. 8. בית משפט זה כבר עמד לא פעם על כך כי חומרתה המיאודת של עבריותה המין, שכיחותה, והקושי בהסתמודות עמה, הן העומדות בסוד ההסדר הייחודי שבוחן הגנת הציבור, המאפשר פיקוח ומעקב על עברין המין גם לאחר שסיט לשאת בעונשו (בש"פ 1098/12 פלוני נ' מדינת ישראל (3.6.2012); بش"פ 8763/12 פלוני נ' מדינת ישראל (23.12.2012), להלן: עניין פלוני; بش"פ 11/17 6817 פלוני נ' מדינת ישראל (6.10.2011)). תכליתו של החוק היא הגנה על הציבור מפני הישנות עתידית של עבריות מין. צו הפקוח וالمعקב מהווים את הכלים המרכזיים להשגת תכלית זו (בש"פ 962/10 חרוב נ' מדינת ישראל, פסקה 21 (24.3.2010) (להלן: עניין חרוב)).

. 9. בבא בית המשפט לבחון בקשה למתן צו פיקוח בעניינו של עברין מין, או להאריך תוקפו, הוא נדרש לבחון את האיזון הרاء בין האינטרסים של הגנת הציבור מפני עברין המין לבין זכויות הפרט של העברי. לשם כך מפעיל בית המשפט מבחני מידתיות, תוך בחינת הדברים במבט צופה פנוי עתיד, בהתאם למאפייניו ונסיבותיו הייחודיים של העברי (עניין חרוב פסקה 29; עניין פלוני; بش"פ 10/9220 פלוני נ' מדינת ישראל (6.1.2011)).

. 10. העותר אמן מעלה טענות כבדות משקל באשר למשך הזמן בו הוא נתן בפיקוח, וכאשר במשך כל תקופה זו לא הורשע בעבירה מין נוספת, אלא שטענות אלה צרכות להיבחן במסגרת איזון האינטרסים הכללי, במסגרתו יש משקל מכריע לרמת מסוכנותו. שהעורר מסרב לעמוד לבדיקת מסוכנות עדכנית, לא ניתן לומר כי החלטת בית המשפט קמא להאריך את צו הפקוח בשנה נוספת, תוך חווית ייחידה לפיקוח על עברין מין בדבר התנהוגותו בתקופת הפקוח, אינה מידתית. כאמור, בית המשפט האריך את צו הפקוח בשנה אחת בלבד וקבע כי ככל שיטרצה העורר יעמוד לבדיקה עדכנית להערכת מסוכנותו, יוכל לבקש עיון חוזר בהחלטה זו.

. 11. בערו ובטייעו בא כוחו לפני, תוקף העורר למשה את הערכות המסוכנות בענייננו שניתנו מאז סיום ריצויו מסרו, אשר כאמור מצאו שוב ושוב כי רמת המסוכנות הנש��ת ממנה היא גבוהה. ולצד זאת הוא טוען כי בית המשפט לא היה רשאי להאריך את הפקוח שלא בהסתמך על הערכת מסוכנות עדכנית.

אכן, הערכת מסוכנות עדכנית נדרשת לשם עיריכת האיזון ובחינת מידתיות של הארכתו של צו פיקוח מתוך מבט הצופה פנוי עתיד. ואולם אין העורר יכול לאחוז במקרה ממשני קצוטוי - כאשר מחד גיסא הוא מבקש לשכנע כי אין עוד צידוק להמשך הפקוח עלייו, ומайдע גיסא הוא מסרב לעמוד לבדיקה שתקבע את רמת מסוכנותו העדכנית. מקום בו ניתן צו פיקוח על יסוד חוות דעת שקבעה את רמת מסוכנותו של עברין המין ומתבקשת הארכת תוקפו, הרי שההעדר אפשרותות למתן חוות דעת עדכנית בשל אי-שי透פּ פועלה מצד עברין המין, ובהעדר אינדייקציות לסתור, ההנחה תהיה בדרך כלל שהמסוכנות נותרה בעינה. ודוק: גם כדי לבטל צו פיקוח או לא להאריך את תוקפו על בית המשפט להשתכנע כי רמת המסוכנות של עברין המין היא כזו המצדיקה את הפסקת הפקוח, בהתחשב מכלול הנסיבות.

. 12. בענייננו, לכל אורך הדרך העורכה מסוכנותו של העורר כמסוכנות גבוהה. מסוכנות זו נקבעה לא רק בהסתמך על הרשותו בעבירות אינס חמורה, אלא גם בהסתמך על גורמי סיכון נוספים, ובهم הפרעת האישיות ומחלת הנפש בהן לוקה העורר וכן התנהוגותו במהלך תקופת הפקוח, כמו פרוט לעיל. לצורך, בית משפט קמא הדגיש בהחלטתו כי ככל שהעורר יתרצה וישתף פעולה עם עיריכת חוות דעת עדכנית בענייננו, יוכל לשוב ולפנות לבית המשפט בהליך של עיון

חוור על יסודה של חוות דעת זו.

.7 אשר על כן החלטתי לדוחות את העירה.

ניתנה היום, כ"ג באלוול התשע"ו (26.9.2016).

שפט
